

Іванова Я.,
студентка
Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир
Хом'як І.В.,
к.б.н., доц. доцент кафедри екології та географії
Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир

ВІДНОВЛЮВАНА РОСЛИННІСТЬ НА ОКОЛИЦЯХ КАР'ЄРІВ ПІВНІЧНОБРІДСЬКОГО РОДОВИЩА ГАБРО

Відновлювана рослинність належить до 7 класів, 8 порядків, 10 союзів, 16 асоціацій. Ми включили в цю схему і сегетальну рослинність агроєкосистем, які прилягають безпосередньо до території виробок. Синтаксономічна схема згідно із системою Браун Бланке має такий вигляд:

Molinio-Arrhenatheretea R.Tx 1937: *Galietalia veri* Mirk. et Naum. 1986: *Agrostion vinealis* Sipaylova, Mirk., Shelyag et V.Sl. 1985: *Agrostio vinealis-Calamagrostietum epigeioris* (Shelyag et al. 1981) Shelyag, V.Sl. et Sipaylova 1985, *Agrostietum vinealis-tenuis* Shelyag et al. 1985, *Poa angustifoliae-Arrhenatheretum elatiori* Shevchuk et V.Sl. in Shevchuk et al., 1996, *Bromopsidetum inermis* Shvergunova et al. 1984, *Potentillo argenteae-Poetum angustifoliae* Solomakha 1996, *Achillea submifolium-Dactyletum glomeratae* Smetana, Derpoluk, Krasova 1997;

Epilobietea angustifolii Tx. et Preising ex von Rochow 1951: *Galeopsio-Senecionetalia sylvatici* Passarge 1981: *Epilobion angustifolii* Oberd. 1957: *Calamagrostietum epigii* Juraszek 1928.

Robinietea Jurco ex Hadac et Sofron 1980: *Sambucetalia racemosa* Oberd. ex Doing 1962: *Sambuco-Salicion capreae* Tx. et Neum et Oberd. 1957: *Salicetum capreae* Schreier 1955.

Salicetea purpurea Moor 1958: *Salicetalia purpureae* Moor 1958: *Salicion albae* de Soó 1951: *Salici-Populetum* Meijer Drees 1936, *Populetum nigro-albae* Slavnić 1952; *Salicion triandrae* Müller et Görs 1958: *Salicetum triandrae* Malcuit ex Noirfalise in Lebrun et al. 1955,

Franguletea Doing ex Westhoff in Westhoff et Den Held 1969: *Salicetalia auritae* Doing 1962: *Salicion cinereae* Th.Müll et Görs ex Pass 1961: *Salicetum pentandro-cinereae* Pass 1961

Artemisietea vulgaris Lohmeyer et al. ex von Rochow 1951: *Agropyretalia intermedio-repentis* Th.Müll et Görs 1969: *Convolvulo-Agropyron repentis* Görs 1966: *Agropyretum repentis* Felföldy 1942; *Onopordetalia acanthii* Br.-Bl. et Tx. ex Klika et Hadač 1944: *Onopordion acanthii* Br.-Bl. et al. 1926: *Potentillo-Artemisietum absintii* Faliński 1965; *Arction lappae* R.Tx 1937: *Echio-Verbascetum* Sissingh 1950.

Stellarietea mediae R.Tx., Lohmaer et Preising 1950: *Atriplici-Chenopodietalia albi* (Tx. 1937). Nordhagen 1940: *Panico-Setarion* Sissingh in Westhoff et al. 1946: *Echinochloo-Setaritetum* Felföldy corr. 1942 Mucina in Mucina et al. 1993.

Угрупування злаковників представлені переважно мезоксерофітними та мезофітними луками порядку *Galietalia veri* (клас *Molinio-Arrhenatheretea*). Тут переважають *Agrostis vinealis* Schreb. та *Poa angustifolia* L. Вони розташовані широкою смугою між територію, де ведуться гірничі роботи та сільськогосподарськими угіддями, а також поміж фрагментами молодих похідних лісів. Значне проективне покриття тут мають *Elytrigia intermedia*, *Elymus repens* (L.) Gould., *Dactylis glomerata* L. та *Calamagrostis epigeios* (L.) Roth. Іншим різновидом оселищ злаковників є угруповання асоціації *Calamagrostietum epigii* (клас *Epilobietea angustifolii*) Спостерігається активна інвазія *Solidago canadensis* L., який в окремих місцях веде себе як домінуючий едифікатор. Вздовж каналів спостерігаються розріджені чагарникові оселища сформовані різними видами верб (асоціація *Salicetum pentandro-cinereae* класу *Franguletea*). Похідні ліси також знаходяться на ранніх стадіях формування. Деревний покрив розріджений, часто із поодинокими деревами поміж угруповань злаків та рудеральної рослинності. Більшість таких оселищ сформовані *Populus nigra* L. та деревовидними вербами *Salix fragilis* L. та *Salix alba* L. (клас *Salicetea purpurea*) (рис. 6). Місцями зустрічаються типові березово-осикові похідні ліси асоціації *Salicetum capreae* (клас *Robinietea*) Рудеральні оселища належать до двох типів: пирійники та полинники. Перший тип об'єднує перелоги або порушені екотопи, де відбувається відновлення природної рослинності на кореневищній стадії. Це асоціація *Agropyretum repentis* класу *Artemisietea vulgaris*. Тут домінують *Elytrigia intermedia*, *Carex hirta* L. та *Elymus repens*. Другим типом рудеральних оселищ є екосистема із автотрофним блоком у вигляді асоціації *Potentillo-Artemisietum absintii* класу *Artemisietea vulgaris*. Ще однією рудеральною асоціацією є *Echio-Verbascetum*, де домінує синяк звичайний (*Echium vulgare* L.). Сегетальні угруповання заходять на територію планової діяльності зі сходу. Це посіви зернових із значним проективним покриттям *Ambrosia artemisiifolia* L. Це оселище належить до асоціації *Echinochloo-Setaritetum* класу *Stellarietea mediae*.